

A szövetkezeti demokráciáról, a közös gazdaságok jövőjéről tanácskoztak a békési téeszek küldöttei

A fekete földű Békésnek a búza, a kukorica hazájának, a kiváló állattenyésztő gazdaságok termelőszövetkezeti parasztjai tanácskoztak csütörtökön Békéscsabán. A megye 160 közös gazdaságának küldöttei — az I. országos termelőszövetkezeti kongresszusra készülve — vitatták meg, hogy ez az értékes fekete föld és szorgalmas népe hogyan tudna még többet termelni az ország és a maga hasznára. A tanácskozáson részt vett dr. Dimény Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja.

A küldöttek között ott láttuk Dobai Sándort, az ország első termelőszövetkezetének, a sarkad-feketeéri gazdaságnak ősz hajú elnökét is. Amíg a beszámolót, a felszólalásokat hallgattuk, arra gondoltunk, ennek a szövetkezetnek az útja, fejlődése jelképe lehetne a többi Békés megyei közös gazdaságnak is.

A felemelkedés útja

„Egy bivalyunk volt, egy őszvérünk és egy üzemképtelen gőzekünk. Mindössze 283 holdon kezdtük a munkát, 66 családdal, huszonkét évvel ezelőtt. Most a traktoraink száma 31, fejőstehénünk 150 darab van» — beszéli el Dobai Sándor.

Kacsaringós volt az idáig vezető útja a sarkad-feketeéri termelőszövetkezetnek: a munkaegység értéke 15–41 forint között mozgott. Most azonban 21 milliót vagyont mondhat magának a tagság... S hogy hasonló utat járt be és hasonló magaslatra ért el csaknem valamennyi Békés megyei gazdaság, azt adatokkal támasztotta alá a tanácskozás bevezető referátuma is, amelyet Csátrai Béla, a megyei tanács elnökhelyettese tartott. Békés megyében, ahol 40 ezer szegény, földhöz ragadt parasztembert tartottak számon a felszabaduláshoz, most a közös gazdaságok többségében a falu népe megtalálta a számítását. A második ötvenes terv időszakában a megyében 16 százalékkal emelkedett a termelés — szemben az országos 10 százalékos átlaggal. Búzából 1950–1960-as évek 8,6 mázsa átlagáról 11,5 mázsa lett a terméshozam 1960–65 között. Kukoricából például tavaly előtt 21 mázsa termést értek el a gazdaságok holdanként, ami állja az összehasonlítást a legfejlettebb főkecs gazdaságok eredményeivel is. Ez a nagy fejlődés a szövetkezeti parasztszok életkörülményeinek a javulását is magával hozta. Amíg 1960-ban megyei viszonylatban 9900 forint jutott egy téesz-tagra, addig 1966-ban 15 500 forint.

Színvonal és termelés

Mindezt azonban még csak kezdeti eredménynek tartják a békésiek. Tudják, rengeteg még a tartalék, sokkal több van még itt a földben, az emberekben, a gépekben. S hogy a nagyüzem kínálta lehetőségeket ki is tudják használni, azt elősegíti majd, hogy az új gazdasági irányítási rendszerben nő a termelőszövetkezetek önállósága, érdekvédelmi szerveket kapnak, s az új, megváltozott körülményekhez igazították majd a termelőszövetkezeti törvényt, a működési szabályzatot.

Kellenek nagyon az új intézkedések, az új irányítási módszerek, hogy minden gazdaság meg tudjon állni a saját lábán, hogy végérvényesen eltűnjön a mérleghiányos szövetkezetek. Mert még húsz ilyen gazdaság van a megyében. De ezeket a gazdaságokat is fel kell hozni a közepes, a jó téeszek színvonalára, hogy megvalósuljanak azok a szép célok, amelyeket maguk elé tűztek a békési téeszek. Az összerterelésüket 1970-ig 15 százalékkal kívánják emelni, búzából 15 mázsa átlag elérése a céljuk, az állattenyésztésben a tehenenkénti 2800 liter tej, s hogy évente 6300 vagon húst adjon a megye a központi készletekbe. A szakmai hozzáértés színvonalát is emelik, arra törek-szenek, hogy minden kétezer holdra, a kertészetben pedig

minden ötszáz holdra jusson egy főiskolai végzettségű szakember, s mintegy tízezer felnőtt kapjon szakmunkás képe-sítést.

A téesz-demokrácia

A vita igen élénk volt, ez természetes is, hiszen sok új mezőgazdasági érdeket rendez, törvény látott napvilágot az elmúlt hónapokban.

A mikrofon elé állt például egy asszony, Hegedűs Sándorné, a gádorosi Petőfi Termelőszövetkezetből. Így beszélt: „Szükségesnek tartjuk, hogy szélesítsék ki a szövetkezeti vezetők jogkörét. A vezetők dönthessenek például a tagfelvételek kérdésében, hogy ne kelljen hónapokig várni a belépni szándékozónak, amíg a közgyűlés összeül. Szüntessék meg a pártoló tagság fogalmát, mert az nem segítség, csak teher a szövetkezetnek. Ne számítsák be a háztájiba a házak körüli pár négyzetöglés veteményes kerteteket.»

A termelőszövetkezeti demokráciával foglalkozott Nagy Mihály, a békéscsabai szövetkezet küldötte, rámutatva arra, ma még a demokrácia sok jó gazdaságból is hiányzik. Csak vezetés van sok szövetkezetben. Szerinte is meg kell szüntetni az alkalmazotti kategóriát, de csak fokozatosan, s akkor végleg, amikor a paraszti jövedelem, társadalombiztosítás a munkásosztályval egy szintre került. Tapasztalata szerint a Földművelésügyi Minisztérium többet tehetne a szövetkezetekért, erőteljesebben védhetné az érdekeiket.

Gondok és igények

„Ma is vannak nálunk gondok és igények, de ezek már egészen mások, mint néhány évvel ezelőtt voltak. Azt kérdezzük türelmetlenül nálunk az emberek, mikor jönnek már végre a munkájukat könnyítő kukorica és kukorépa betakarító gépek. Mikor lesz a gazdaságban fürdő, üzem-konyha?» — így kezdte beszédét Fejes István Orosházáról. Elmondta, hogy az utóbbi négy-öt hónapban mintegy 70 új tagot vettek fel, főleg fiatalokat. A tagság kérésére elhatározták, hogy a szövetkezet alkalmazzon egy humán- és

egy állatorvost is. Ezeket a terveiket azonban valahol mindig keresztülhúzták. Zalai György, az MSZMP Békés megyei bizottságának titkára azt emelte ki: a termelőszövetkezetek nagyobb önállósága nem lehet alap arra, hogy feleslegesen kockáztassunk! A tavalyi évben, amikor a felső szerek már alig száltak bele a gazdaságok ügyeibe, néhány egészségtelen jelenség mutatkozott. Nehéz például felelősen olyan részesedési szintet alakítottak ki, amelynek nem volt meg a reális anyagi alapja. Vagyis egy kicsit megrá-bolták a tavalyi évet. Egy másik jelenség: nemrég törölték el a gazdaságoknak több millió hiteltartozását, de sok szövetkezet máris újabb hitelekért harcol. A megyei AGROKOR telepre már alig fér több gép, de amilyeneket a szövetkezetek már öt-hat éve kérnek, sürgetnek — megfelelő ekék, csőtörők, kukorépa betakarítók —, azok itt nem találhatók, nem kaphatók. Felvetette, ideje már megváltoztatni azt a helyzetet, hogy a mezőgazdasági gépgyártást a legilletékesebbek, a felhasználók megkérdése nélkül irányítsák, szervezzék.

Élénk volt a vita, sok észrevétel, javaslat hangzott fel. Dr. Dimény Imre felszólalása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a küldöttek tisztán lássanak a mezőgazdaságot érintő kérdésekben, helyes irányba induljanak terveik valóra-váltásáért.

A Békés megyei termelőszövetkezeti parlament jelentős segítséget ad ahhoz, hogy az áprilisban összeülő termelőszövetkezeti kongresszuson új határozatok születessenek. Olyanok, amelyek nemcsak Békésben, hanem az egész országban megvetik mezőgazdaságunk további gyors fejlődésének alapját.

K. E.

Csütörtökön országsszerte be-fejeződtek a termelőszövetkezetek kongresszusa előtti megyei tanácskozások. A Somogy megyei téesz-küldöttek kaposvári tanácskozásán részt vett Losonczy Pál földművelésügyi miniszter, a Hajdú-Bihar megyei küldöttterkezetlen dr. Sós Gábor miniszterhelyettes képviselte a Földművelésügyi Minisztériumot.

Ülést tartott

a Szövetkezeti Tudományos Tanács

Csütörtökön a SZÖVOSZ székházában Erdei Ferenc akadémikusnak, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtitkárának elnöklétével ülést tartott a Szövetkezeti Tudományos Tanács. A tanács tagjai megvitatták a zöldség- és gyümölcs-termesztéssel kapcsolatos közgazdasági kutatások helyzetét és feladatait, tovább-

bá a tudományos tanács 1967. évi munkatervét, a Szövetkezet Kutató és Dokumentációs Iroda múlt évi munkáját és az évi kutatási tervét. Az ülés napirendjén szerepelt felsőfokú szövetkezeti oktatás helyzetéről szóló beszámoló, valamint egy szövetkezeti elméleti folyóirat megindítására tett előterjesztés.

Kállai Gyula fogadta Tano Colovot

Kállai Gyula, a Minisztertanács elnöke csütörtökön délután fogadta Tano Colovot, a bolgár minisztertanács elnökhelyettesét, aki kormányküldöttség élén részt vesz a magyar-bolgár gazdasági együttműködési bizottság VII. ülés-zsákn.

A baráti eszmecsere jelen volt Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese és Vasszil Bogdanov, Bulgária budapesti nagykövete is.

A fővárosi tanács küldöttsége Bécsben

Sarlós Istvánnak, a fővárosi tanács vb-elnökének vezetésével öttagú küldöttség érkezett csütörtökön Bécsbe, az ottani városához. Volkshalle-jában rendezett »Budapest« című kiállítás április elsején megnyitotta a közönség. A kiállítás, amely a fővárosi tanács és a Kulturális Kapcsolatok Intézetének közös rendezvénye, Budapest múltjáról és lakóinak mai életéről ad színes képet az osztrák főváros közönségének.

Két divatbemutató

Két divatbemutató zajlott le csütörtökön délelőtt a fővárosban. A városi Igazgatóság nagytérképén a Különlegességi Divatszalon rendezte hagyományos tavaszi-nyári divatbemutatóját. Rotschild Klára kreációjából, 150 modell mutatott be. A kosztüm viselői szerepét, a rövid szoknyához spencerszerű kiskabátot viselnek. A meghívott közönség üdvözölte a nadrag-szoknyát és ruhát, amelyet nemcsak szövetből, sportra, de imprimekből és muszlinból is készítenek. A ruhákon újdonság gomb helyett a fémcset, a szoknyán pedig a láncöv. A tavaszi kosztüm anyaga a gabardín, a kasha, a könnyű kamgarn szövetek.

A Nagyzető utca 20. szám alatti belkereskedelmi bemutatóteremben a Május 1. Ruhagyár és a Női és Leánykaruha Nagykereskedelmi Vállalat volt a főszereplő. A tavaszi női és leányka kabát- és kosztümjűdonságokat. A manekenek 70 modell mutatott be, ezenkívül 45 kabátot és kosztümöt. Az ipar és a kereskedelem közös divatbemutatóján a laminált, habzivacsos, sportos kabátok és kosztümök domináltak. Népszerű a kordbársony kabát, s a háromrészes, kosztümkabátból, pantallóbból és szoknyából álló együttes, amelyhez még sapka is kapható. Jugoszláv importból ballonkabát készült kilencféle paszellszínben.

Jogerőre emelték

Pászthory Walter ítéletét

A Legfelsőbb Bíróság elnökei tanácsa csütörtökön tárgyalta Pászthory György Wal-ternek a Baradla-Barlang túrával kapcsolatos büntetőügyét. Az elnökségi tanács jogerőre emelte a miskolci megyei bíróság ítéletét, amellyel Pászthoryt három rendbeli gondatlan emberölés miatt négyévi szabadságvesztésre és a közügyektől öt évi eltiltásra ítélték.

400 éves a magyarországi református egyház

Dr. Bartha Tibor püspök nyilatkozata a jubileumi ünnepségek előkészületeiről

Debrecenben dr. Bartha Tibor, a tiszántúli református egyházterület püspöke nyilatkozatot adott a Magyar Távirati Iroda munkatársának, a magyarországi református egyház közelgő jubileuma alkalmából, amelynek színhelye a tiszántúli város, a történelmi múltban gazdag Debrecen lesz.

— Négy száz esztendővel ezelőtt, 1567-ben a híres debreceni zsinat fogadta el a magyarországi református egyház hivatalos hitvallása gyanánt a II. helvét hitvallást — kezdte nyilatkozatát dr. Bartha Tibor püspök. Ez a dokumentum vetette meg a magyarországi református egyház alkotmányos alapjait. A hitvallás a mai napig egyik hivatalos dokumentuma az egyháznak. Jelentős ez az irat azért is, mert a tömötlen üldöztetés közepette, amit a magyar reformátusoknak a Habsburg katolikus elnyomás részéről kellett szenvedniük évszázadokon át, a magyar reformátusok erre a hitvallásra hivatkoztak. Elismerettségükért, szabadságukért folytatott évszázados küzdelmükben ez a hitvallás volt alkotmányos hivatkozási alapjuk.

— A debreceni ünnepi zsinati ülés, és az ezzel kapcsolatos egyéb ünnepségek programja kialakult. Május 19-én a debreceni Nagytemplomban kerül sor a jubileumi zsinati ülésre. Az ülés színhelye a távoli múlt üzenetén kívül közelebbi időszerűséget is hordoz. Sehoh másutt nem nyilatkozott meg ennyire összefonódva a kálvinizmus és a magyar nép szabadságáért, haladásáért vívott küzdelme, mint éppen a magyar református-ságnak immár szimbólummá vált debreceni főtemplomában. Emlékeztetek a mindannyiunk által ismert történelmi eseményekre: a Habsburg-ház trónfosztását ebben a templomban mondta ki Kosuth Lajos 1849-ben. A Nagytemplom szomszédságában, az ősi kollegium oratóriumában ült össze 1944-ben az ideiglenes nemzetgyűlés, amikor a háború szörnyűségei és a feneketlen mélységű szenvedések után új kor hajnala vir-

radt a magyar népre. 1949-ben a népi kormány a debreceni Nagytemplomban tartott centenárius ünnepség keretében emlékezett meg a magyar szabadságharc évfordulójáról. Szeretnénk, ha a magyar nép való eggyéforrttságunk kifejeződése lenne újra a debreceni Nagytemplom és a zsinati ünnepi ülés. A zsinat egy ünnepélyes deklaráció kiadását tervezi, amelyben hitének megvallásán túl ország-világ előtt szeretné nyilvánítani a magyar néppel, legszentebb hagyományával való szoros összetartozását.

— Május 20-án a kollegium teológiai akadémiaja rendez ünnepi közgyűlést. A debreceni kollegiumnak a magyar művelődés történetében, a népi, nemzeti kultúra fejlődésében betöltött szerepét nem kell külön ismertetni. Az akadémia diszkusszióján a külföldi egyházi személyiségeket ruház fel díszdoktori címmel Amerikából, Svájcól, Hollandiából, Németországból, Kamerunból és Ghanából fogad új díszdoktorokat. Számos külföldi vendégünk prédikálni megy a vendégház és vendéglátó református gyülekezetekbe.

A jubileumi ünnepségek iránt igen nagy az érdeklődés. Sok külföldi testvéregyház kijelölte már képviselőjét a debreceni zsinatra. Az előkészületek alapján mondhatjuk, hogy a megemlékezést a világ református egyházainak nagy családja közösségében fogjuk meg tartani.

— A megemlékezés programja azonban túlnő a májusi ünnepségek keretén. Tanulmányi munka folyik egyházunkban, melynek első gyümölcsei már kézzel fogható formában, könyv alakban is megjelentek. Sok más jubileumi tervünk közül kiemelem még az ősi kollegium restaurálását. Szeretnénk, ha az alma mater a 400 éves jubileumra új köntöst öltene.

— Nagy az örömmünk és háladassunk — mondotta befejezől dr. Bartha Tibor püspök —, hogy mindezeket a terveket népi államunk megértésével és jóindulattal tudjuk rendre megvalósítani.

Korszerűbb és hatásosabb kozmetikai cikkek

Csütörtök délelőtt számolt be a Magyar Sajtó Házában Mann György, a Kozmetikai és Háztartásvégipari Vállalat kutatási osztályának vezetője a vállalat választék bővítéséről.

A Ped lábapolószerek listája lábrfrissítővel és különleges összetételű lábhintóporral bővült. Megszületett az idősebb korosztály számára a szemránccolaj és hajszírosodás elleni szer és pattanásokra hatékony krém a fiataloknak.

A vegyszeres mosás, mosogatás nagyon szánítja a bőrt, ennek orvoslására hozzák forgalomba a kéz- és hajszápoló kony filmreteként védő kéz-

balzsamot. A kutatási osztály szorosan együttműködik a bőrgyógyászati klinikával és a különböző kozmetikai és háztartási cikkeknek csak alapos kipróbálás, egészségügyi szakvélemény után kezd kiadásra.

Az egyik új foglalkozás megakadályozza a dohányosok fogának nikotin okozta sárgulását, s megszületett a nagy fehérítő hatású foszfátos fogkrém is. Érdekes, hogy az idén három város is jelentkezett a vállalatnál: ünnepi játékokra, jubileumokra »saját«, csak számukra készülő piperezapant kértek. Így kerül forgalomba Szegeden a Fesztivál, Pécsen az Univerzitis és Kecskeméten a Barackvirág nevű szappankülönlegesség.

A háziasszonyok számára is készül néhány hasznos apróság, így az 1–2 vízkoldó, a kávéfőzők, edények vízkő eltávolítására, a már beharangozott és eddig hiába keresett Zúzmara, a hűtőszekrények jégeltetésére. Mindkettő a jövő hónapban várható az üzletekben. A sokat reklámozott rozsdakioldó is elkészült. Kikísérleteztek egy korszerű, különleges gyapjúmosószert, és a VIM egy kevésbé szemcsés, jobb változata is az üzletekbe kerül.

Az elmúlt évben a Kozmetikai és Háztartásvégipari Vállalat túlteljesített termelése 670 millió forint volt, az idén már elérte vagy meghaladja a 700 millió forintot. A vállalat arra törekszik, hogy a belföldi szükségleten túl exportját a Chemolimpex Külkereskedelmi Vállalat segítségével hatékonyan növelje.

Kedvezményes áron vásárolhat egészséges vetőburgonyát!

Szántóföldön szelektált, államilag ellenőrzött, fémzárolt

VETŐBURGONYA KAPHATÓ

AZ ORSZÁGOS VETŐMAGTERMELTETŐ ÉS ELLÁTÓ VÁLLALAT

Budapest, VII., Rottenbiller utca 33–35. szám alatti árusító helyén

Gülbaba mázsánként	260,— Ft
Somogyi kifli mázsánként	220,— Ft
Bintje mázsánként	220,— Ft
Pierwiosnek (lengyel rózsza) mázsánként	200,— Ft

Kis tételben is kapható!

Zsákok darabonként 14,50 Ft-ért megvásárolhatók!

Nyereségrészesedésből

120 LITERES
LEHEL HÜTŐSZEKRENY
MÁRCIUS 31-IG
500,— FORINT ELŐLEGGE
OTP-HITELRE
OTTHON ÁRUHÁZ
Budapest, VII.,
Rákóczi út 74–76.